

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/33/2023
Identifikačné číslo spisu: 2220010104
Dátum vydania rozhodnutia: 12.12.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Dana Wänkeová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:2220010104.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedníčky JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Beáty Javorkovej v trestnej veci proti obvinenému O. B. a spol. pre zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona a iné, na verejnom zasadnutí konanom 12. decembra 2023 v Bratislave o dovolaní obvineného O. B. a dovolaní ministra spravodlivosti Slovenskej republiky proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo 17. apríla 2020, sp. zn. 4T/14/2020, takto

rozhodol:

I. Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovuje z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda zo 17. apríla 2020, sp. zn. 4T/14/2020

bol porušený zákon

v ustanoveniach § 36 ods. 1 a § 37 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku v neprospech obvineného O. B..

Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda zo 17. apríla 2020, sp. zn. 4T/14/2020 zrušuje v časti týkajúcej sa obvineného O. B..

II. Zrušuje aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

III. Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Okresnému súdu Dunajská Streda prikazuje, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

IV. Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku obvineného O. B., nar. XX. I. XXXX v K. D., trvale bytom E., C. Y. XXX/X, okres K. D., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov, z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku berie do väzby.

V. Lehota väzby u obvineného O. B. začína plynúť okamihom vyhlásenia tohto rozsudku, t. j. 12. decembra 2023 o 12:45 hod. a obvinený ju bude vykonávať v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby Leopoldov.

VI. Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku väzbu obvineného O. B. dohľadom probačného a mediačného úradníka nenahrádza.

VII. Podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie obvineného O. B. zameiata.

Odôvodnenie

Okresný súd Dunajská Streda (ďalej tiež „okresný súd“) rozsudkom zo 17. apríla XXXX, sp. zn. 4T/14/2020, uznal obvineného O. B. vinného zo zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona a obvineného L. T. vinného z pokus zločinu krádeže podľa § 14 ods. 1, § 212 ods. 1 písm. g), ods. 3 písm. f) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 10. januára 2020 v čase okolo 09.00 hod. v obci E., okres K. D., na ulici T. O. po predchádzajúcej dohode, bez použitia násilia neoprávnene vnikli na riadne oplotený pozemok rodinného domu so súpisným číslom XXX, evidovaného na liste vlastníctva č. XXX, obývaného C. T., nar. X. I. XXXX, trvale bytom na uvedenej adrese tak, že riadne uzamknutú jednokridlovú železnú bránu otvorili kľúčom, ktorý bol zavesený zvnútra na bráne, dostali sa tak na dvor nehnuteľnosti, kde prejdenním cca 20 metrov išli k dvojkrídlovým dreveným dverám rodinného domu, cez ktoré vnikli bez použitia násilia tak, že po zaklopaní uvedené dvere otvorila užívateľka domu, ktorej uviedli, že sa chcú len zohriať, lebo je vonku zima a zatlačili ju dovnútra a týmto spôsobom sa dostali do vnútorných priestorov domu napriek tomu, že C. T. ich dnu nepustila, ale ani im nekladla žiadny odpor, následne, kým L. T. v kuchyni odpútal pozornosť menovanej, O. B. v úmysle odcudziť finančnú hotovosť alebo šperky prehládal izbu oproti kuchyni, avšak nič nenašiel, medzitým C.O. T. zadnými dverami vyšla na dvor a začala volať o pomoc, preto v prehladaní ďalších priestorov už nepokračovali a nehnuteľnosť opustili cez bránu, kde na pozemok vnikli.

Obžalovaný O. B. sa uvedeného skutku dopustil napriek tomu, že rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda č. 2T/197/07 z 19. marca 2008, právoplatným 1. júla 2008, bol odsúdený za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona k trestu odňatia slobody v trvaní 9 (deväť) rokov 2 (dva) mesiace a rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda č. 2T/1/17 z 25 januára 2017, právoplatným 25. januára 2017 bol odsúdený za zločin krádeže podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona k trestu odňatia slobody na 2 (dva) roky.

Obžalovaný L. T. sa uvedeného skutku dopustil napriek tomu, že bol za krádež vecí podľa § 50 ods. 1 zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov postihnutý blokovou pokutou vydaným Obvodným oddelením PZ Gabčíkovo pod č. 12088764 25. januára 2019, právoplatnou 11. februára 2019.

Za to obvinenému O. B. okresný súd uložil podľa § 194 ods. 3 Trestného zákona, § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky a 8 (osem) mesiacov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia. Zároveň mu podľa § 76 ods. 2 Trestného zákona uložil ochranný dohľad na 2 (dva) roky.

Obvinenému L. T. okresný súd uložil podľa § 212 ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. l), § 37 písm. h), § 38 ods. 2, § 41 ods. 1, § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky, ktorého výkon mu podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona podmienečne odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určil skúšobnú dobu na 3 (tri) roky.

Uznaniu viny predchádzalo vyhlásenie obvinených, že sú vinní a postupom podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku prijatie tohto vyhlásenia (zápisnica o hlavnom pojednávaní zo 17. apríla 2020, č. I. 219 - 220).

Po vyhlásení rozsudku sa prokurátorka vzdala práva podať odvolanie a rovnako aj obvinení sa vzdali práva podať odvolanie proti rozsudku vo vlastnom mene ako i oprávnených osôb (č. I. 224), na základe čoho rozsudok nadobudol právoplatnosť.

Proti rozsudku okresného súdu, ktorý bol obvineným doručený 22. apríla 2020 a ich obhajcom 21. apríla 2020 (č. I. 233), podal obvinený O. B. najprv sám 15. novembra 2022 (č. I. 304 - 305) a následne 13. marca 2023 prostredníctvom na dovolacie konanie ustanoveného obhajcu dovolanie (č. I. 311 - 313) a to z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Proti rozsudku okresného súdu na podklade podnetu obvineného z 20. marca 2023 (č. I. 323) podal 21. apríla 2023 dovolanie minister spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister spravodlivosti“) (č. I. 327 - 329) a to z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

V odôvodnení tohto mimoriadneho opravného prostriedku obvinený O. B. uviedol, že zo spisu okresného súdu je zrejmé, že mu opatrením sudcu pre prípravné konanie okresného súdu z 12. januára 2020 bola ustanovená obhajkyňa JUDr. Eva Mészárosová, advokátka so sídlom Alžbetínske námestie 1203, Dunajská Streda, ktorá ho obhajovala tak počas prípravného konania, ako aj počas pojednávania na okresnom súde. Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní vykonanom formou telemostu okresného súdu zo 17. apríla 2020 podľa obvineného vyplýva, že sa tohto pojednávania zúčastnila taktiež JUDr. Mészárosová, ktorá ho obhajovala. Z rovnakej zápisnice o hlavnom pojednávaní vyplýva, že po vynesení rozsudku sa, rovnako ako prokurátor a obvinený, vzdala práva podať odvolanie. Tak došlo k vyhotoveniu už spomínaného rozsudku okresného súdu, ktorý rozsudok nadobudol právoplatnosť 17. apríla 2020. Poukázal na čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, § 36 ods. 1, § 37 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku a uviedol, že z obsahu spisu okresného súdu ďalej vyplýva, že na č. I. 265 sa nachádza mailová správa od C. D. zo sekretariátu okresného súdu z 25. júna 2020, ktorá sudcom a zamestnancom súdu preposiela oznámenie Slovenskej advokátskej komory o vyčiarknutí JUDr. Evy Mészárosovej zo zoznamu advokátov. Pôvodná mailová správa bola od D. O. z odboru matriky advokátov Slovenskej advokátskej komory z 24. júna 2020, v ktorej je uvedené, že bývalá advokátka Eva Mészárosová, naposledy sídlom Alžbetínske námestie 1203, Dunajská Streda, bola s účinnosťou od 20. marca 2020 zo zoznamu advokátov vyčiarknutá. Z obsahu spisu okresného súdu taktiež podľa obvineného vyplýva, že uznesením sudcu pre prípravné konanie okresného súdu z 12. januára 2020 bol spolu s obvineným L. T. z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vzatý do väzby, a väzba nebola nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Na základe vyššie uvedených skutočností je podľa obvineného zrejmé, že od 20. marca 2020 nemal obhajcu, hoci podľa § 37 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku obhajcu mal mať. O to závažnejšie podľa neho vyznieva skutočnosť, že na hlavnom pojednávaní 17. apríla 2020 ho obhajovala JUDr. Mészárosová, hoci na to nebola oprávnená. Tým podľa obvineného došlo k zásadnému porušeniu jeho práva na obhajobu.

Ďalej uviedol, že z obsahu spisu okresného súdu vyplýva, že sú v ňom pripojené ďalšie dva rozsudky okresného súdu, a to z 2. septembra 2020, sp. zn. 4T/117/2019, a z 2. decembra 2020, sp. zn. 18T/80/2019. Rozsudkom okresného súdu z 2. septembra 2020, sp. zn. 4T/117/2019, ktorý rozsudok nadobudol právoplatnosť 2. septembra 2020, bol podľa § 194 ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. l), § 37 písm. h), písm. m), § 38 ods. 4 s použitím § 42 ods. 1 Trestného zákona odsúdený na súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 4 roky a 8 mesiacov. Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona sa zrušil výrok o treste uložený rozsudkom okresného súdu zo 17. apríla 2020, sp. zn. 4T/14/2020, právoplatným 17. apríla 2020, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Rozsudkom okresného súdu z 2. decembra 2020, sp. zn. 18T/80/2019, ktorý rozsudok nadobudol právoplatnosť 3. februára 2021, bol

podľa § 194 ods. 3 Trestného zákona s prihľadnutím na § 37 písm. m), § 38 ods. 5, § 42 ods. 1 Trestného zákona odsúdený na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov a 6 mesiacov. Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona sa zrušil výrok o treste uložený rozsudkom okresného súdu zo 17. apríla 2020, sp. zn. 4T/14/2020, právoplatným 17. apríla 2020, a rozsudku okresného súdu z 2. septembra 2020, sp. zn. 4T/117/2019, právoplatným 2. septembra 2020, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Vyššie uvedené skutočnosti je potrebné posudzovať v zmysle zásady ius ex iniuria non orfitur, čiže „právo nevzniká z bezprávia“. Je podľa obvineného zrejmé, že nezákonný rozsudok okresného súdu zo 17. apríla 2020, sp. zn. 4T/14/2020, nemohol tvoriť podklad pre rozsudok okresného súdu z 2. septembra 2020, sp. zn. 4T/117/2019. Rovnako je podľa neho zrejmé, že tým pádom nezákonný rozsudok okresného súdu z 2. septembra 2020, sp. zn. 4T/117/2019, nemohol tvoriť podklad pre rozsudok okresného súdu z 2. decembra 2020, sp. zn. 18T/80/2019.

Na základe vyššie uvedených skutočností preto obvinený O. B. navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom podľa § 386 ods.1 Trestného poriadku vyslovil rozsudkom porušenie zákona v príslušných ustanoveniach vo veci rozsudku okresného súdu zo 17. apríla 2020, sp. zn. 4T/14/2020, o ktoré sa tento dôvod opiera. Ďalej navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku v celom rozsahu zrušil rozsudok okresného súdu zo 17. apríla 2020, sp. zn. 4T/14/2020, ako aj rozsudok okresného súdu z 2. septembra 2020, sp. zn. 4T/117/2019, a aj rozsudok okresného súdu z 2. decembra 2020, sp. zn. 18T/80/2019, nakoľko vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením rozsudku okresného súdu zo 17. apríla 2020, sp. zn. 4T/14/2020, stratili podklad. Rovnako obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky súčasne so zrušením vyššie uvedených rozsudkov rozhodol aj o jeho prepustení na slobodu.

Prokurátor príslušnej okresnej prokuratúry v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného uviedol, že v dôsledku vyhlásenia podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, ktoré urobili obaja obvinení na hlavnom pojednávaní, okresný súd v zmysle § 257 ods. 5 Trestného poriadku postupoval primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g) a písm. h) Trestného poriadku, pričom obvinení na všetky otázky odpovedali „áno“. V zmysle § 257 ods. 6 Trestného poriadku bolo zistené stanovisko prokurátora, ktorý navrhol vyhlásenie obvinených prijať, preto súd teda vyhlásil uznesenie v zmysle § 257 ods. 7 Trestného poriadku, ktorým prijal vyhlásenie obvinených, že sú vinní zo spáchania skutku tak, ako je im to kladené za vinu vo výroku napadnutého rozsudku. V tejto súvislosti prokurátor poukázal na zápisnicu o hlavnom pojednávaní konanom 17. apríla 2020, ako aj na § 257 ods. 5 Trestného poriadku a uviedol, že procesným dôsledkom uvedeného postupu bolo okamžité nadobudnutie právoplatnosti vyhláseného rozsudku a v zmysle § 257 ods. 5 Trestného poriadku nemožnosť napadnutia tohto rozsudku odvolaním, ani dovolaním, okrem dovolania podľa § 371 písm. c) Trestného poriadku. Poznamenal, že v zmysle § 257 ods. 5 Trestného poriadku možno podať dovolanie aj proti odsudzujúcemu rozsudku okresného súdu (súdu prvého stupňa), ktorý bol vydaný po prijatí vyhlásenia obvineného o priznaní viny. V citovanom zákonom ustanovení nie je špecifikovaný konkrétny subjekt, ktorému takéto právo prislúcha, a preto je nevyhnutné z ďalších ustanovení Trestného poriadku vyvodiť subjekt (oprávnenú osobu v zmysle § 369 Trestného poriadku) oprávnený na podanie dovolania v prípadoch podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku. Ustanovenie § 257 ods. 5 Trestného poriadku nemožno vykladať izolovane, ale je potrebné vykladať ho v súhrne s ďalšími zákonnými ustanoveniami upravujúcimi postup v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku - dovolaní, v tomto prípade v prvom rade s ustanovením § 369 ods. 2 Trestného poriadku a tiež s § 372 ods. 1 prvá veta Trestného poriadku. Z vyššie uvedených zákonných ustanovení podľa prokurátora vyplýva, že len minister spravodlivosti je osobou oprávnenou podať dovolanie proti rozhodnutiam súdu prvého stupňa, proti ktorým zákon pripúšťa podať tento mimoriadny opravný prostriedok a § 369 ods. 2 Trestného poriadku neoddeliteľne nadväzuje na § 257 ods. 5 Trestného poriadku, pričom zrozumiteľne a jednoznačne vymedzuje pre subjekty oprávnené podať dovolanie - oprávnené osoby „okruh“ rozhodnutí, ktoré môžu dovolaním napadnúť. Preto rozširujúci výklad § 257 ods. 5 Trestného poriadku, v prospech obvineného tak, že môže podať dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, proti rozsudku súdu prvého stupňa neprichádza do úvahy, a to ani s odkazom na právo na spravodlivý proces. Prípadná nezákonnosť vo vyššie uvedených rozhodnutiach môže byť podľa prokurátora napravená len na

podklade dovolania podaného ministrom spravodlivosti tak, ako to predpokladá § 369 ods. 1 Trestného poriadku. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6 Tdo 3/2016 alebo 4 Tdo 47/2019.

Prokurátor ďalej uviedol, že v predmetnej veci ďalším ustanovením, ktoré vylučuje obvineného z okruhu oprávnených osôb na podanie dovolania je aj § 372 ods. 1 prvá veta Trestného poriadku, podľa ktorého oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté. Pokračoval, že obvinený sa po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku súdu prvého stupňa vzdal práva podať odvolanie, a to aj za všetky oprávnené osoby a tým deklaroval svoju spokojnosť s rozsudkom súdu prvého stupňa vo všetkých jeho výrokoch. Pokiaľ obvinený rezignoval na možnosť podať opravný prostriedok, potom sa sám zbavil ďalších práv, ktoré mu prináležia podľa Trestného poriadku. Obvinený sa podľa prokurátora nemôže v ďalšom konaní procesne účinne - podaním dovolania - domáhať ochrany svojich práv, ak v predchádzajúcich štádiách konania sa o tieto práva náležitým spôsobom nezaujímal a nestaral, resp. ak výslovne vyhlásil spokojnosť s rozhodnutím súdu - vzdaním sa práva podať opravný prostriedok. Napriek vyššie uvedenému však pokiaľ ide o odsúdeným uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, tak prokurátor uznal, že napadnutým rozsudkom súdu prvého stupňa, ale predovšetkým jeho postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal, boli podľa jeho názoru skutočne zásadným spôsobom porušené práva obvineného na obhajobu. V danej veci je podľa prokurátora zrejmé, že okresný súd po podaní obžaloby nepostrehol, že medzičasom bola JUDr. Eva Mészárosová (ako vtedajšia ustanovená obhajkyňa obvineného O. B.) s účinnosťou od 20. marca 2020 vyčiarknutá zo zoznamu advokátov, pričom následne s touto obhajkyňou aj naďalej konal a nariadil termín hlavného pojednávania, na ktorom urobil vyhlásenie o vine a následne bol vyhlásený aj odsudzujúci rozsudok a tento sa hneď stal aj právoplatným, možno preto súhlasí, že obvinený O. B. nemal počas konania vedeného pred súdom riadneho ustanoveného obhajcu. Dodal, že v takomto prípade však možno nápravu dosiahnuť len prostredníctvom ministra spravodlivosti tak, ako to je uvedené už vyššie, preto podľa názoru prokuratúry bolo potrebné a vhodné jeho podanie označené ako dovolanie vyhodnotiť ako podnet ministrovi spravodlivosti Slovenskej republiky. V prípade predloženia dovolania na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky prokurátor navrhol, aby bolo dovolanie obvineného podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku odmietnuté, nakoľko bolo s poukazom na ustanovenie § 369 ods. 1, § 371 ods. 1 písm. c), § 372 ods. 1 Trestného poriadku podané neoprávnenou osobou.

V odôvodnení mimoriadneho opravného prostriedku minister spravodlivosti po stručnom zrekapitulovaní predchádzajúceho konania a rozhodnutí počas neho vydaných poukázal na § 36 ods. 1, § 37 ods. 1 písm. a) a § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a uviedol, že zásadné porušenie práva na obhajobu predstavuje najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe. Poznamenal, že v prípade, ak obvinený po určitú časť trestného konania nemal obhajcu napriek tomu, že ho mal mať, potom je splnená táto podmienka dovolania spravidla vtedy, ak orgány činné v trestnom konaní alebo súd v tomto čase skutočne vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritórneho rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté dovolaním. Vzhľadom na to, že obvinený na hlavnom pojednávaní 17. apríla 2020, na ktorom urobil vyhlásenie o vine a ktoré skončilo meritórnym rozhodnutím súdu, nemal obhajcu (len osobu s právnym vzdelaním, keďže JUDr. Mészárosová konala v rozpore s Trestným poriadkom a zákonom o advokácii č. 586/2003 Z. z., keď súd neinformovala o jej vyškrtnutí zo zoznamu advokátov a naďalej sa neoprávnené zúčastňovala úkonov trestného konania) v zmysle zákona, došlo podľa ministra spravodlivosti k porušeniu práva na obhajobu obvineného zásadným spôsobom. Uvedený postupom súdu bol podľa ministra spravodlivosti porušený zákon v § 36 ods. 1 a § 37 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku v neprospech obvineného a bol naplnený dovolací dôvod § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Dodal, že lehota na podanie dovolania v tejto veci v zmysle § 370 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku uplynie 24. apríla 2023.

Minister spravodlivosti preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že napadnutým rozsudkom okresného súdu a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v § 36 ods. 1 a § 37 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku v neprospech obvineného O. B.; podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku napadnutý rozsudok okresného

súdu v celom rozsahu zrušil a tiež všetky ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu ku ktorej došlo jeho zrušením, stratili podklad; podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku okresnému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

Podaním doručeným okresnému súdu 2. mája 2023 (č. I. 333) sa k dovolaniu ministra spravodlivosti vyjadril obvinený O. B., v ktorom uviedol, že napadnutý rozsudok okresného súdu má vady v trestnom konaní kde je potrebné Najvyšším súdom Slovenskej republiky prijať dovolanie podané Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky z 21. apríla 2023 ako jediným oprávneným subjektom v prospech odsúdeného. Preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie prostredníctvom obhajcu podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku s poukazom na § 369 ods. 1, § 371 ods. 1 písm. c) a § 372 ods. 1 Trestného poriadku podané neoprávnenou osobou. Taktiež obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky prijal v súlade s návrhom ministerstva spravodlivosti.

Podaním doručeným okresnému súdu 9. mája 2023 (č. I. 336-337) sa k dovolaniu ministra spravodlivosti nad rámec už vyššie uvedenej argumentácie vyjadril prokurátor, ktorý navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že napadnutým rozsudkom a konaním, ktoré mu predchádzal, bol porušený zákon, ďalej aby podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a aby podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku rozhodol súčasne aj o väzbe obvineného O. B. (nakoľko vykonáva trest odňatia slobody uložený mu pôvodným rozsudkom) a záverom, aby podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) posúdil vec v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že dovolanie bolo podané ministrom spravodlivosti ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 1 Trestného poriadku, na podnet osoby (obvineného O. B.), ktorej zákon právo na podanie dovolania z dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku nepriznáva, proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku a s uvedením dôvodov dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Nezistiac dôvody pre odmietnutie dovolania ministra spravodlivosti podľa § 382 Trestného poriadku najvyšší súd viazaný dôvodmi dovolania (§ 385 ods. 1 Trestného poriadku) následne preskúmal v súlade s § 384 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť výroku napadnutého rozhodnutia, proti ktorému podal minister spravodlivosti dovolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozhodnutiu, a dospel k záveru, že uplatnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je v posudzovanej veci daný.

Podľa § 36 ods. 1 Trestného poriadku obhajcom môže byť len advokát.

Podľa § 37 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku po vznesení obvinenia musí mať obvinený obhajcu už v prípravnom konaní, ak je vo väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody alebo na pozorovaní v zdravotníckom ústave.

Trestný poriadok taxatívne vymedzuje v § 37 a § 38 Trestného poriadku, kedy obvinený v záujme jeho ústavného práva na právnu ochranu a práva na obhajobu [čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd] obhajcu mať musí. Ide o zabezpečenie práva na obhajobu v prípadoch, keď by inak mohlo byť úplne uplatnenie práva na obhajobu sťažené. Obvinený musí mať v týchto taxatívne vypočítaných prípadoch obhajcu od doby, kedy vznikol dôvod povinnej obhajoby. Dôvod povinnej obhajoby podľa § 37 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku vzniká, až keď de iure nastane, napr. vzatie obvineného do väzby, nie už zadržaním obvineného, prípadne vznesením obvinenia proti osobe podozrivej, ktorá bola zadržaná (R 1/1979-I, R 39/1979), nakoľko plnohodnotné uplatnenie práva na obhajobu obvineného vo väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody alebo na pozorovaní v zdravotníckom ústave je výrazne sťažené. Z uvedeného dôvodu je na riadne naplnenie práva na obhajobu

obvineného v týchto prípadoch povinná obhajoba. V prípade povinnej obhajoby nie je možné konať hlavné pojednávanie v neprítomnosti obhajcu, ktorý musí byť prítomný počas celého trvania hlavného pojednávania (R 4/1977).

Najvyšší súd vo vzťahu ku konaniu ustanovenej obhajkyne zdôrazňuje, že ak u advokáta, ktorý bol v trestnom konaní ustanovený obvinenému za obhajcu, vznikne akákoľvek prekážka, ktorá mu bráni vo vykonávaní advokácie (ktorou vyčiarknutie zo zoznamu advokátov je), je taký advokát povinný túto skutočnosť bezodkladne oznámiť obvinenému a príslušnému orgánu činnému v trestnom konaní, resp. súdu. Za tohto stavu nemôže advokát ustanoviť za svojho zástupcu iného advokáta podľa § 17 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii, lebo práva a povinnosti vo vzťahu k obvinenému nevznikli u neho na základe zmluvy o poskytovaní právnych služieb, ale rozhodnutím súdu podľa § 40 Trestného poriadku. V zmysle tohto ustanovenia má obvinený právo v určenej lehote zvoliť si nového obhajcu a v prípade, že si ho nezvolí, alebo mu ho nezvolí iná oprávnená osoba (§ 39 ods. 1 Trestného poriadku), ustanoví mu nového obhajcu podľa § 40 Trestného poriadku v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie a v konaní pred súdom predseda senátu (primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 24/2008).

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vyžaduje, aby bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu (primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 116/2014).

V zmysle konštantnej judikatúry najvyššieho súdu predmetný dovolací dôvod predpokladá nie akékoľvek porušenie práva na obhajobu, ale len tie prípady, kedy toto právo obvineného bolo porušené zásadným spôsobom. Spravidla pôjde o prípady, kedy obvinený nebol v trestnom konaní zastúpený obhajcom, napriek tomu, že išlo o niektorý z prípadov povinnej obhajoby (§ 37 Trestného poriadku). Spôsob obhajoby obvineného jeho obhajcom je mimo rámec tohto dovolacieho dôvodu. Dovolací súd nie je oprávnený akýmkoľvek spôsobom hodnotiť kvalitu poskytovaných právnych služieb, ani nemôže v tomto smere do výkonu obhajoby zasahovať, pretože ide výlučne o vzťah medzi advokátom ako obhajcom na strane jednej a klientom ako obvineným na strane druhej, čo sa vzťahuje aj na prípady, keď je obvinenému obhajca ustanovený súdom. V prípade pripustenia názoru, že nedostatočný výkon obhajoby naplnia dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, teda že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu, by potom mohlo viesť k neprípustnému rozšíreniu tohto dôvodu dovolania o každý taký prípad, kedy obvinený sa domnieva, že jeho obhajca niečo zanedbal, alebo si neplnil svoje povinnosti, ktoré mu zákon ukladá či iné prípady (primerane uznesenie najvyššieho súdu zo 17. októbra 2012, sp. zn. 3 Tdo 26/2012).

Obsahom práva na obhajobu, ktoré je prvkom spravodlivého procesu, je aj možnosť vznášať osobne a prostredníctvom obhajcu námietky proti prvostupňovému rozsudku na odvolacom súde. Pri posudzovaní, či bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, sú dôležité konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne, ako aj vo vzájomných súvislostiach. Podstatou práva na obhajobu je zabezpečiť obhajovanie práv obvineného tak, aby boli okrem iného objasnené aj všetky skutočnosti svedčiacie v ich prospech a aby sa na ne v konaní a pri rozhodovaní prihliadalo. Právo na obhajobu je jedným z najdôležitejších základných práv osôb, proti ktorým sa vedie trestné konanie. Hlavným účelom tohto práva je dosiahnutie spravodlivého rozhodnutia. Pritom je nepochybné, že dosiahnutie takéhoto rozhodnutia je v záujme nielen obvineného, ale aj v záujme každého demokratického právneho štátu (rozsudok najvyššieho súdu z 26. októbra 2016, sp. zn. 3 Tdo 50/2016).

Zásadným porušením práva na obhajobu, ako to mal na mysli zákonodarca v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, sa rozumie najmä porušenie procesných ustanovení o povinnej obhajobe. V prípade, že sú dané dôvody povinnej obhajoby a obvinený určitú časť konania obhajcu nemal, hoci ho mal mať, pričom orgány činné v trestnom konaní alebo súd v tomto čase aj vykonávali úkony smerujúce k vydaniu meritórneho rozhodnutia, je splnená táto podmienka dovolania (primerane uznesenie najvyššieho súdu z

2. apríla 2008, sp. zn. 3 Tdo 9/2008). Povedané inými slovami, zásadným porušením práva na obhajobu v súvislosti s povinnou obhajobou je stav, keď obvinený po určitú časť trestného konania nemal obhajcu napriek tomu, že ho mal mať, a zároveň orgány činné v trestnom konaní alebo súd, v tomto čase skutočne vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritórneho rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté dovolaním. Výnimočne môže ísť aj o iné pochybenie súdu alebo orgánov činných v trestnom konaní, v dôsledku ktorého dôjde k odňatiu alebo znemožneniu riadneho uplatnenia procesných práv obvineného.

Pri posudzovaní, či v tom ktorom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, je potrebné vychádzať zo všetkých okolností a špecifik konkrétneho prípadu a tieto individuálne ako aj vo vzájomných súvislostiach vyhodnotiť. Právo na obhajobu je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva (primerane pozri odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 7/2011). Možno zhrnúť, že zásadným spôsobom je porušené právo na obhajobu predovšetkým tým, že obvinený nemal obhajcu, aj keď ho podľa zákona mal mať (§ 37 a § 38 Trestného poriadku). Dôvod písmena c) je splnený v prípade, ak je konštatované porušenie práva na obhajobu vo všeobecnej, resp. širšej rovine (napr. obvinenému nebolo umožnené, aby si zvolil obhajcu alebo nemal obhajcu v prípade povinnej obhajoby).

V kontexte vyššie uvedených všeobecných východísk z obsahu spisového materiálu vyplýva, že opatrením sudcu pre prípravné konanie okresného súdu z 12. januára 2020 (č. l. 158) bola obvinenému O. B. podľa § 40 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu povinnej obhajoby podľa § 37 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku ustanovená obhajkyňa JUDr. Eva Mészárosová. Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní zo 17. apríla 2020 (č. l. 218 - 224) vyplýva, že ustanovená obhajkyňa JUDr. Eva Mészárosová sa zúčastnila predmetného hlavného pojednávania. Z elektronickej komunikácie so Slovenskou advokátskou komorou prostredníctvom D. O., z odboru matriky, okresného súdu (č. l. 265) ako ja najvyššieho súdu (č. l. 354 - 355, 364 - 373) vyplýva, že advokátka JUDr. Eva Mészárosová s účinnosťou od 20. marca 2020 do 27. októbra 2020 bola vyčiarknutá zo zoznamu advokátov, teda preukázateľne v období kedy sa v predmetnej veci konalo hlavnom pojednávanie menovaná advokátka nebola zapísaná v zozname advokátov Slovenskej advokátskej komory.

So zreteľom na uvedené najvyšší súd konštatuje, že v posudzovanom prípade došlo k pochybeniu, tým že počas hlavného pojednávania 17. apríla 2020 obvinený O. B., ktorý bol v tom čase vo väzbe, nemal podľa 36 ods. 1 Trestného poriadku obhajcu, aj keď ho podľa § 37 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku mal mať, ako to spoľahlivo vyplýva z predloženého spisu. Predmetná situácia predstavuje zásadné porušenie práva obvineného na obhajobu, čo sa zásadným spôsobom prejavilo na jeho postavení v trestnom konaní a tak neboli vytvorené podmienky pre úplné uplatnenie jeho procesných práv.

V zmysle ustanovenia § 386 Trestného poriadku, ak bol dovolacím súdom zistený dôvod dovolania podľa § 371, vysloví rozsudkom porušenie zákona v príslušných ustanoveniach, o ktoré sa tento dôvod opiera (ods. 1). Súčasne s výrokom uvedeným v odseku 1 dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie alebo jeho časť, alebo aj chybné konanie, ktoré napadnutému rozhodnutiu predchádzalo. Po zrušení rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd podľa okolností prípadu zruší aj predchádzajúce rozhodnutie súdu prvého stupňa. Ak je nezákonný len niektorý výrok napadnutého rozhodnutia alebo rozhodnutia súdu prvého stupňa a ak ho možno oddeliť od ostatných, zruší dovolací súd len tento výrok. Ak však zruší hoci len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad. Zruší aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad (ods. 2).

Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku dovolací súd po zrušení napadnutého rozhodnutia alebo niektorého jeho výroku prikáže spravidla súdu, o ktorého rozhodnutie ide, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Na základe vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd vyslovil, že dovolaním napadnutým rozsudkom okresného súdu bol naplnený dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a bol porušený zákon v § 36 ods. 1 a § 37 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku v neprospech obvineného O. B. Napadnutý rozsudok okresného súdu preto najvyšší súd zrušil, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a okresnému súdu, ktorý je viazaný vyššie uvedený právny názorom dovolacieho súdu, prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

V dôsledku vysloveného porušenia zákona na podklade dovolania ministra spravodlivosti a zrušenia napadnutého rozsudku okresného súdu, zanikol zákonný podklad pre ďalší výkon súhrnného trestu odňatia slobody uložený obvinenému, ktorý vykonáva na základe rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo 2. decembra 2020, sp. zn. 18T/80/2019, vo výmere 5 (päť) rokov a 6 (šesť) mesiacov, ktorým bol zrušený výrok o treste dovolaním napadnutým rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda zo 17. apríla 2020, sp. zn. 4T/14/2020, ako aj výrok o treste v rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 2. septembra 2020, sp. zn. 4T/117/2019. Obvinený vykonáva tento trest od 12. marca 2021 a mal ho vykonávať do 10. júla 2025.

Z tohto dôvodu bol najvyšší súd povinný po vyslovení porušenia zákona rozhodnúť aj o väzbe obvineného podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku. Na účely posúdenia prípadného väzobného stíhania obvineného ho najvyšší súd na verejnom zasadnutí vypočul.

Obvinený v rámci svojho výsluchu uviedol, že pred výkonom trestu pracoval na stavbách. V prípade, žeby bol prepustený na slobodu, zdržiaval by sa na adresu svojho bydliska a na predvolania súdu by sa dostavoval na úkony. Potvrdil, že bol súdom potrestaný. Vo výkone trestu odňatia slobody bol štyrikrát disciplinárne odmenený a potrestaný nebol. Žiadal, aby nebol vzatý do väzby, nakoľko z trestu vykonal už 47 (štyridsaťsedem) mesiacov.

Najvyšší súd vychádzajúc z predloženého spisového materiálu, ako aj z výsluchu obvineného na verejnom zasadnutí zistil, že obvineného O. B. nemožno prepustiť na slobodu, pretože sú u neho dané dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Existencia dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je daná najmä s poukazom na jeho sklon k páchaniu prevažne majetkovej trestnej činnosti, ktorú mal súd preukázanú odpisom registra trestov pri posudzovaní osoby obvineného. Obvinený má osem záznamov v registri trestov, prevažne pre majetkovú trestnú činnosť. Nemožno prehliadnuť odsúdenie za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 2 Trestného poriadku, za ktorý mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 9 (deväť) rokov a 2 (dva) mesiace, ktorý obvinený vykonal 29. augusta 2016. Napriek tomu pokračoval v páchaní trestnej činnosti majetkového charakteru, z čoho možno vyvodiť, že obvinený je osobou so sklonom k páchaniu trestnej činnosti a v prípade jeho prepustenia na slobodu by aj v tomto štádiu konania hrozilo, že by mohol v jej páchaní pokračovať. Nič na uvedenom nemení ani jeho sľub, že sa bude dostavovať na predvolania a úkony súdu.

Pokiaľ ide o možnosť nahradenia väzby, najvyšší súd dospel k záveru, že s poukazom na osobu obvineného a riziko, ktoré hrozí v prípade, ak by bol prepustený na slobodu, dohľad probačného a mediálneho úradníka, aj s prípadným uložením primeraných obmedzení a povinností by nebol dostatočnou zárukou eliminácie obavy z pokračovania v trestnej činnosti. Z týchto dôvodov najvyšší súd väzbu obvineného nenahradil dohľadom probačného a mediálneho úradníka.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) posúdil vec v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že dovolanie obvineného O. B. bolo podané neoprávnenou osobou.

Podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku, ak obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe alebo urobil vyhlásenie podľa odseku 4, súd v tomto rozsahu postupuje primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f),

písm. g) a písm. h) a zároveň obžalovaného poučí, že súdom prijaté vyhlásenie o vine, ako aj súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c).

Podľa § 369 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 podá minister spravodlivosti len na podnet. Podnet môže podať osoba, ktorej tento zákon nepriznáva právo na podanie dovolania okrem osoby, ktorá nespĺňa podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1.

Podľa § 369 ods. 2 Trestného poriadku proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa môže podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1

- a) generálny prokurátor proti ktorémukoľvek výroku,
- b) obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní konanom pred okresným súdom 17. apríla 2020 (č. I. 218-224) je zrejmé, že obvinený O. B. po riadnom poučení súdom prvého stupňa, urobil vyhlásenie o tom, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe (konkrétne uviedol, že „je vinný, ľutuje čo sa stalo, ľutuje svoje konanie“). Následne okresný súd podľa § 257 ods. 4, ods. 5 a ods. 7 Trestného poriadku prijal vyhlásenie obvineného v rozsahu v akom sa priznal k spáchanému skutku. Po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku a poučení o opravných prostriedkoch obvinený výslovne uviedol, že sa vzdáva práva podať proti rozsudku vo vlastnom mene ako i oprávnených osôb.

Procesným dôsledkom vyššie uvedených vyhlásení dobrovoľne uskutočnených obvineným v základnom konaní pred okresným súdom, je nadobudnutie právoplatnosti rozsudku a podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku nemožnosť napadnutia rozsudku okresného súdu odvolaním ani dovolaním, okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Z citovaného ustanovenia § 257 ods. 5 Trestného poriadku totiž vyplýva, že proti rozsudku súdu po prijatí vyhlásenia obvineného, že nepopiera spáchanie skutku, možno podať dovolanie iba z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Aj keď v § 257 ods. 5 Trestného poriadku nie je špecifikovaný konkrétny subjekt, ktorému toto právo prislúcha, treba ho vykladať v spojení s § 369 ods. 1 Trestného poriadku, z ktorého vyplýva, že oprávnený na podanie dovolania v tomto prípade je len minister spravodlivosti (na podnet obvineného alebo na podnet inej osoby), a to z dôvodu, že ide o rozhodnutie súdu prvého stupňa (obvinený a generálny prokurátor sú podľa § 369 ods. 2 Trestného poriadku oprávnenými osobami na podanie dovolania len proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa), v tejto súvislosti primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 12/2017.

Vzhľadom teda na to, že prejednávaná vec bola právoplatne skončená rozhodnutím súdu prvého stupňa, osobou oprávnenou na podanie dovolania proti takémuto rozhodnutiu je len minister spravodlivosti. Navyše vyhláseniami o vine zo spáchania skutku a vzdaní sa práva podať odvolanie, obvinený jasne deklaroval svoj súhlas s rozsudkom okresného súdu a vo všetkých jeho výrokoch. Pritom podanie dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku obvineným je popri inom viazané na povinnosť riadneho využitia opravných prostriedkov (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku). V prejednáwanej veci sa obvinený v základnom konaní vzdal práva podať odvolanie teda opravného prostriedku proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa. Za daných okolností sa potom obvinený nemôže účinne domáhať ochrany svojich práv podaním dovolania, pretože v základnom trestnom konaní a po riadnom poučení rezignoval na tie svoje práva, z ktorých aj vyviera jeho oprávnenie podať dovolanie (primerane pozri uznesenie najvyššieho súdu z 10. decembra 2019, sp. zn. 4 Tdo 47/2019).

Na základe vyššie uvedených dôvodov, zistiac, že dovolanie ministra spravodlivosti je dôvodné, najvyšší súd zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu, ktorý bude povinný vec opätovne prerokovať a rozhodnúť pri zachovaní všetkých práv obvineného a vzhľadom na to, že dovolací súd rozhodoval na verejnom zasadnutí, napriek tomu, že obvinený nie je osobou oprávnenou na podanie dovolania, najvyšší súd dospel k záveru, že dovolanie obvineného O. B. je nutné postupom podľa § 392 ods. 1 Trestného

poriadku odmietnuť.

Rozsudok prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.